

Baltata Romaneasca, la Institutul Cartofului

Descriere imagine:

Ferma zootehnică de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru cartof și sfeclă de zahăr, Brașov

Scriam în numărul trecut despre ferma de vaci de la Institutul Cartofului din Brașov, singura fermă de elită din județ și principalul rezervor de material biologic de Baltata Românească pentru această zonă.

La sfârșitul lunii februarie am vizitat ferma zootehnică aparținând de **Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru cartof și sfeclă de zahăr**. Gazda noastră, **Emil Neacsă**, de profesie inginer zootehnist și șef al sectorului zootehnic de peste 13 ani, ne-a prezentat istoricul, prezentul și perspectivele acestei ferme, trecută prin vremuri bune și perioade critice, dar care a reușit să supraviețuiască și să redevină un punct de referință național în ceea ce privește ameliorarea rasei BR.

În acest număr va prezintă date legate de organizarea fermei, structura furajeră și producția de lapte.

Baza furajeră

Suprafața pe care o lucrează ferma este de 400 de hectare, care asigură practic întreaga gamă de furaje necesare. Se cumpără doar proteicele vegetale, sroturile, premixurile și aditivii furajeri, borhotul și taiteii de sfeclă, specifici zonei, mai ales că, fiind cultivatori, se alocă o cotă de trestie de sfeclă și sectorului zootehnic.

Pentru acest an, ferma zootehnică a Institutului avea în planul de culturi o sută de hectare de porumb siloz, 90 ha de lucernă - culturi înființate în diferite stadii de vârstă. Pe restul de suprafață s-au cultivat

triticale, orzoaica, grau furajer si porumb boabe. Institutul cartofului este si producator de samanta de cereale certificata.

Practic, triticalele, ca un hibrid interspecific, isi manifesta efectul heterozis, automat productia la hectar fiind mai mare, iar valoarea nutritiva multumitoare pentru hrana vacilor. "Ca urmare, preferam sa le cultivam, pentru ca tocmai asta ne intereseaza, plusul productiv la hectar", spune Emil Neacsu.

In retetele de furajare se foloseste silozul de porumb, intotdeauna de calitate si cu rezultate foarte bune in productie. "Pentru mine porumbul siloz este baza, painea vacii, furajul cu care incep alcatuirea unei ratii, suportul pe care asez celelalte furaje. Este un furaj pe care daca il faci si il pastrezi in conditii bune, nu-ti poate aduce decat beneficii. Lucerna o folosim toata pentru fan", spune Emil Neacsu.

Utilajele folosite in ferma sunt proprietatea Institutului. In ultimul timp s-au achizitionat si masini agricole mai performante. Seful fermei spune ca prin suprafata si baza materiala de care dispun, isi pot desfasura activitatea fara sa apeleze prea mult la terti.

Â

Productia medie pe ferma

"Anul trecut l-am inchis cu o productie medie de 6800 litri pe cap de vaca. Progresul genetic intr-o populatie de taurine se realizeaza mai greu decat la alte specii, din cauza intervalului mare intre generatii, adica am pornit de la exemplare cu medie de trei mii si in 13 ani aproape ca am reusit sa dublam cantitatea.

Important este ca folosim la momentul acesta toate principiile unei ameliorari stiintifice, in sensul ca utilizam cea mai buna oferta de material seminal congelat de pe piata, folosind taurii campioni ai lumii la rasa noastra", explica seful sectorului zootehnic.

In ferma se foloseste si cel mai bun MSC de Red Holstein, pentru infuzari, in directia corectarii ugerului la Baltata Romaneasca, dar si pentru a lucra genetic la nivelul aplombului si al taliei animalului. Prin utilizarea acestei metisari, s-a obtinut un spor de 20 la suta. Infuzia se face o singura generatie, dupa care are loc intoarcerea la rasa de baza, printr-o incrucisare de intoarcere (back-cross).

"Ca orice ameliorator, am urmarit ca generatia de animale pe care o obtinem sa fie superioara generatiei parentale. Avem exemplare cu varfuri de productie, de peste 10 mii de litri pe lactatia normala, aceasta insemnand ca atunci cand au varf de lactatie obtinem 48-50 litri de lapte pe zi.

Dar cel mai important parametru pentru mine este productia la primipare, unde am reusit sa obtinem, in prima lactatie, rezultate foarte bune. La ora actuala avem putine primipare cu productii sub sase mii de litri, ceea ce ne asigura o garantie pentru generatiile urmatoare", afirma Emil Neacsu.

Laptele este principala productie a fermei. De aproximativ 10 ani de zile laptele este livrat la Prodlacta iar seful fermei se declara multumit de colaborarea cu procesatorul: "colaborarea a fost benefica si cu avantaje reciproce din ambele parti.

Datorita faptului ca avem un sistem de fatari si insamantari esalonate pe tot parcursul anului, relatia dintre furnizor si procesator s-a putut baza pe niste principii foarte clare, in sensul ca noi am asigurat lapte tot anul, constant, nu doar in anumite perioade, ceea ce a dus la tratarea noastra ca si client de prim rang. Nu discut politica de preturi fata de alte ferme/firme, ci politica noastra, in care noi spunem ca am obtinut un pret corect".

Â

De la vaci la... curci

Sectorul zootehnic de la Institutul Cartofului, condus de Emil Neacsu, cuprinde, pe langa ferma de taurine si o ferma de curci. Aceasta este practic singura ferma din Romania ramasa ca patrimoniu genetic si recunoscuta astfel.

Tocmai de aceea, timp de cativa ani, ferma de curci a beneficiat de subventii destul de consistente pentru prezervarea speciei si a curcilor considerate patrimoniu genetic al Romaniei. Aceste subventii s-au tot redus treptat, anul acesta fiind chiar modice, dar asta nu pericliteaza mentinerea efectivului actual.

Efectivul este de 4 mii de pasari adulte, care reprezinta matca si reproducatorii pentru ferma de curci, dar se ruleaza in timpul anului 20 de mii de pasari, care ajung in gospodariile populatiei sau pe mesele consumatorilor si care se livreaza direct de la poarta fermei.

"Anul trecut a functionat foarte bine sistemul, suntem deja cunoscuti. Pasarile nu sunt crescute intr-un sistem pur intensiv, ci semiintensiv cu o tenta mai bio, pentru ca si furajele le producem noi, nu cumparam furaje combinate si astfel lumea apreciaza calitatea carnilor si modul de prezentare a carcaselor", afirma Emil Neacsu.

Cele doua ferme sunt entitati distincte, pentru ca prin legile sanitar-veterinare trebuie sa fie despartite.

Â

Pasunatul, cu adevarat rentabil

In fiecare dintre cele doua ferme exista un excedent de grajduri, care nu sunt populate. Din spatiul total construit al sectorului zootehnic, doar 40-50 la suta din capacitate este ocupat si asa va si ramane pe viitor.

"Nu vom mai mari efectivul; 450 de capete de taurine reprezinta un efectiv stationar numeric, pentru ca trebuie sa ne corelam efectivele cu baza furajera pe care o dezvoltam, deoarece nu putem infometati animalele. Deci vrem ceea ce crestem sa crestem la optim, dar nici vorba sa punem in pericol hranirea lor", spune seful fermei.

In momentul de fata, un mare avantaj pentru activitatea zootehnica o reprezinta alternanta in sistemul de crestere: 7 luni se merge cu vaca de lapte in sistem legat si 5 luni se sta exclusiv afara pe pasune, care e aproape de ferma. In perioada de pasunat, animalele primesc suplimente de hrana. Pasunile sunt

semanate cu graminee perene si amestecuri de ierburi.

"Suntem multumiti de aceasta alternanta de sistem, pentru ca foarte importanta este stimularea functiei de reproducie in sezonul cald, si atunci apare avantajul miscarii, a valorificarii influentei soarelui, a factorilor de mediu. Baltata sta cinci luni pe pasune zi si noapte, indiferent de starea vremii si nu sunt nici un fel de probleme.

Important este sa asiguri parcelarea corespunzatoare a pasunii, sa ai aductiune de apa, sa asiguri front de adapare si front de furajare, sa asiguri necesarul de furaje si in rest animalul isi face treaba. Avem pe pasune platforma pentru muls mecanic, deci toate conditiile.

In cele cinci luni de pasunat iesim foarte bine din punct de vedere economic, pentru ca automat creste productivitatea muncii, iar pretul de cost pe care-l obtin in perioada de vara e mic", explica Emil Neacsu.

Structura de personal

Investitiile reduse in modernizarea fermei determina un necesar mai mare de personal. Intreg sectorul zootehnic (ferma de vaci si ferma de curci) are 40 de angajati. Pentru a spori productivitatea si pentru a motiva angajatii, Emil Neacsu a implementat un sistem care si-a dovedit eficienta.

Astfel, mulgatorii sunt platiti in acord, adica in functie de cantitatea de lapte pe care o mulge fiecare, de procentul de grasime pe care il determinam prin sondaj, de numarul de vitei pe care-i obtine de la lotul de care se ocupa, de sporul pe care-l fac acesti vitei in primele doua saptamani de viata.

"Apare astfel un salariu cumulat si am facut in asa fel incat sa fie loturile echilibrate ca valoare. In varfurile de productie se ajunge la salarii de 2000 de lei impozabili", explica seful de ferma.

La tineret se procedeaza similar: lotul incredintat unui ingrijitor este cantarit lunar, absolut toate datele se inregistreaza si, in functie de sporul pe care-l obtine si de modul in care s-a interesat sa mearga treaba in lotul lui, acesta este retribuit.

In ferma mai sunt doi medici veterinari, unul pentru ferma de taurine si unul pentru ferma de curci si un operator insamantator.

"Una peste alta oamenii sunt multumiti si cointeressati. Pentru noi este foarte important sa avem oameni stabili, sa nu avem forta de munca intr-o fluctuatie continua, pentru ca vaca este un animal extrem de sensibil, isi creeaza niste reflexe conditionate, cunoaste ingrijitorul.

Sunt multi factori care pot sa ne perturbe activitatea si tocmai de aceea avem nevoie de oameni stabili, seriosi. In ecuatia finala, sectorul este profitabil pentru toata lumea", concluzioneaza Emil Neacsu.

Nicoleta Dragomir